

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

ΤτΕ: Ψαλιδίζει (και άλλο) στο 3,2% την πρόβλεψη για ανάπτυξη - Μέσος πληθωρισμός 7,6% για το 2022

Προβλέψεις για χαμηλότερη ανάπτυξη και υψηλότερο πληθωρισμό κάνει η Τράπεζα της Ελλάδος, στην έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική, όπου επισημαίνεται ότι η επιδείνωση του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος προκαλεί αβεβαιότητα στην ελληνική οικονομία.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2022 αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,2%, αναθεωρημένος προς τα κάτω σε σχέση με την πρόβλεψη (3,8%) που είχε δημοσιευθεί στην Έκθεση του Διοικητή τον Απρίλιο του 2022. Η αναθεώρηση αντανακλά την περαιτέρω αύξηση της αβεβαιότητας στην οικονομία, λόγω της συνεχιζόμενης πολεμικής σύγκρουσης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας, και την αύξηση του κόστους και των τιμών εν γένει.

Ο πληθωρισμός, βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή, αναμένεται να διαμορφωθεί σε 7,6% το 2022, κυρίως λόγω της ανοδικής πορείας των ενεργειακών αγαθών, αλλά και των ανατιμήσεων στα είδη διατροφής, ενώ θα αποκλιμακωθεί το 2023 και περαιτέρω το 2024, σύμφωνα με την Έκθεση.

Αύξηση επιτοκίων στις τράπεζες

Σύμφωνα με την Έκθεση, η μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού διεθνώς οδηγεί τις κεντρικές τράπεζες, μεταξύ των οποίων και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), σε σταδιακή ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής. Παρότι η άνοδος του πληθωρισμού σε αυτή τη φάση προέρχεται κυρίως από μια αρνητική διαταραχή της συνολικής προσφοράς, την οποία οι κεντρικές τράπεζες δεν μπορούν εύκολα να αντισταθμίσουν, εντούτοις αντιδρούν με αύξηση των επιτοκίων, προκειμένου να συγκρατήσουν τις πληθωριστικές προσδοκίες και τις δευτερογενείς επιδράσεις. Η έκταση των αυξήσεων των επιτοκίων θα εξαρτηθεί από την πορεία του πληθωρισμού, την εξέλιξη του παραγωγικού κενού και την ύπαρξη δευτερογενών επιδράσεων μέσω των αμοιβών.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνει η Έκθεση, οι αγορές προεξοφλούν επιτάχυνση και διεύρυνση των αυξήσεων των επιτοκίων, καθώς αναμένουν ότι όλο και περισσότερες κεντρικές τράπεζες θα αυξήσουν τα βασικά τους επιτόκια εντός του 2022. Οι αυξήσεις επιτοκίων, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση του πληθωρισμού και την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, έχουν οδηγήσει σε αυξημένη αποστροφή των επενδυτών προς τον κίνδυνο. Από τις αρχές του 2022 οι διεθνείς χρηματοπιστωτικές συνθήκες έχουν επιδεινωθεί σε μεγάλο βαθμό, καθώς παρατηρείται σημαντική άνοδος των αποδόσεων των κρατικών και εταιρικών ομολόγων, πτώση των τιμών των μετοχών και αύξηση της μεταβλητότητας, κυρίως λόγω των ανησυχιών των επενδυτών για την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας.

Μέτρα στήριξης, μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις

Στο δυσμενές αυτό περιβάλλον, η δυναμική ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας συνεχίστηκε και το α' τρίμηνο του 2022, αλλά ο πόλεμος στην Ουκρανία, η διαμόρφωση του πληθωρισμού σε πολύ υψηλά επίπεδα και η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής αναμένεται να μετριάσουν τον αναπτυξιακό ρυθμό στη συνέχεια του έτους. Ταυτόχρονα, η αύξηση του μέσου πληθωρισμού σε επίπεδα πάνω από αυτά της ευρωζώνης ενδέχεται να επιδεινώσει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, με αρνητικές επιπτώσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται εγρήγορση, ώστε να μην εισέλθει η οικονομία σε μία φάση δευτερογενών πληθωριστικών πιέσεων, τροφοδοτούμενων από την άνοδο των μισθών. Η εγχώρια δημοσιονομική πολιτική αντέδρασε στις δυσμενείς συνθήκες με εφαρμογή στοχευμένων και προσωρινών μέτρων στήριξης των εισοδημάτων των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που επλήγησαν από την ταχεία άνοδο των τιμών της ενέργειας. Ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος χρησιμοποιήθηκε χωρίς να υπάρξει παρέκκλιση από το στόχο μείωσης των πρωτογενών ελλειμμάτων. Μεσοπρόθεσμα, η διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών είναι η βασικότερη προϋπόθεση για την επίτευξη διατηρήσιμων ρυθμών μεγέθυνσης, τη διαφύλαξη της αξιοπιστίας της δημοσιονομικής πολιτικής και την αναβάθμιση, σε επενδυτική βαθμίδα, της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου.

Συνέχεια....

Η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων και η υλοποίηση των επενδυτικών προγραμμάτων που προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελούν παράγοντες που θα βελτιώσουν τις προοπτικές της οικονομίας. Παράλληλα, η εφαρμογή ευελιξίας ως προς την επανεπένδυση των ποσών από την εξόφληση τίτλων που φθάνουν στη λήξη τους στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος αγοράς τίτλων λόγω πανδημίας (PEPP), αλλά και οι παρεμβάσεις πολιτικής που δρομολογεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για την αποτροπή του κατακερματισμού του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ευρωζώνης, αναμένεται να περιορίσουν τις πιέσεις στις αγορές ομολόγων, τονίζεται στην Εκθεση.

Σημαντική άνοδος του πληθωρισμού και επιδείνωση του οικονομικού κλίματος

Η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε με πολύ υψηλούς ρυθμούς το 2021 και το α' τρίμηνο του 2022, αντισταθμίζοντας τις απώλειες του 2020 λόγω της πανδημίας. Ειδικότερα, το 2021 το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 8,3%. Σε αυτό συνέβαλαν η άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης, η επιτάχυνση της δημόσιας κατανάλωσης, η αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, αλλά και η ταχεία ανάκαμψη των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Το α' τρίμηνο του 2022 ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης (+7,0% σε ετήσια βάση) αποδίδεται κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση, στις εξαγωγές υπηρεσιών, αλλά και στην επενδυτική δαπάνη των επιχειρήσεων.

Με βάση την εξέλιξη του κύκλου εργασιών των ελληνικών επιχειρήσεων και τους διαθέσιμους βραχυχρόνιους δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, π.χ. τους δείκτες των λιανικών πωλήσεων, των οικοδομικών αδειών και των πωλήσεων επιβατικών αυτοκινήτων, η ανάκαμψη εξακολουθεί να έχει ευρεία βάση, στηριζόμενη σε πολλούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Αναπόφευκτα όμως η επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος και η ενίσχυση των πληθωριστικών πιέσεων, εξαιτίας και της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, δημιούργησαν νέα δεδομένα. Ως αποτέλεσμα, τον Απρίλιο οι προσδοκίες των επιχειρήσεων καθώς και ο δείκτης εμπιστοσύνης των καταναλωτών υποχώρησαν σημαντικά, αλλά ενισχύθηκαν εκ νέου το Μάιο, παραμένοντας πάντως σε χαμηλότερα επίπεδα από ό,τι την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου. Κάμψη εμφάνισε το Μάιο και ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI), με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 14 μηνών, παραμένοντας ωστόσο σε επίπεδα που υποδηλώνουν συνέχιση της μεγέθυνσης της παραγωγής.

Η βασικότερη και άμεσα ορατή επίπτωση της ενεργειακής κρίσης είναι η αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών, η οποία μειώνει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, και κυρίως των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων της κοινωνίας, και εντείνει την αβεβαιότητα για τις μελλοντικές προοπτικές της οικονομίας. Ο πληθωρισμός, όπως μετρείται από τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), μετά την πτώση που κατέγραψε το 2020 (-1,3%) και τη μερική ανάκαμψη το 2021 (0,6%), ακολούθησε έντονη αυξητική πορεία κατά τους πέντε πρώτους μήνες του 2022. Αντίστοιχη αυξητική πορεία, αλλά σαφώς πιο υποτονική, ακολούθησε και ο πυρήνας του πληθωρισμού (εξαιρουμένων δηλαδή των μη επεξεργασμένων ειδών διατροφής και της ενέργειας). Σημειώνεται ότι η ενεργειακή συνιστώσα του πληθωρισμού κινείται συνεχώς ανοδικά από το Μάρτιο του 2021, ενώ κατά το πρώτο πεντάμηνο του 2022 καταγράφει κατά μέσο όρο αύξηση 50,8% σε ετήσια βάση. Ο πληθωρισμός (με βάση τον ΕνΔΤΚ) διαμορφώθηκε σε 10,5% το Μάιο και φαίνεται να αποκτά πιο επίμονα χαρακτηριστικά, καθώς οι αυξημένες τιμές της ενέργειας και των ειδών διατροφής διαχέονται πλέον και στις συνιστώσες του πυρήνα του πληθωρισμού, δηλαδή στις υπηρεσίες και στα μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά.

Χρηματοπιστωτικός τομέας: αύξηση των αποδόσεων των ομολόγων, πτώση των τιμών των μετοχών και αύξηση της μεταβλητότητας

Από τις αρχές του δ' τριμήνου του 2021 οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων παρουσιάζουν τάση ανόδου, ακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις, με αποτέλεσμα να αυξηθούν σημαντικά σε σύγκριση με τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα που παρατηρήθηκαν το 2021 και εντονότερα από ό,τι οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων των άλλων κρατών-μελών της ζώνης του ευρώ αντίστοιχης διάρκειας. Σε αυτή την εξέλιξη συμβάλλει η μεγαλύτερη ευαισθησία των τίτλων χαμηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης, μεταξύ των οποίων και τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, στις μεταβολές των διεθνών νομισματικών και χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Ταυτόχρονα, οι ανησυχίες για την οικονομική δραστηριότητα διεθνώς, που έχουν ενταθεί εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία, ενισχύουν την τάση των επενδυτών για αποφυγή ανάληψης κινδύνων.

Ωστόσο, τους πρώτους μήνες του 2022 παρατηρήθηκαν και θετικές εξελίξεις. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου από τους οίκους DBRS και Standard and Poor's, έτσι ώστε ως προς αυτούς τους οίκους το Ελληνικό Δημόσιο να απέχει πλέον μόλις μία βαθμίδα από την επενδυτική κατηγορία. Η περαιτέρω αναβάθμιση κατά μία βαθμίδα από τους προαναφερθέντες οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης θα είναι ιδιαίτερα θετική εξέλιξη, διότι θα φέρει το ελληνικό ομόλογο εντός της επενδυτικής κατηγορίας, με σημαντικό όφελος όσον αφορά το κόστος δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου, των τραπεζών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, ενώ θα συμβάλει και στην προσέλκυση ξένων επενδυτικών κεφαλαίων.

Ο ετήσιος ρυθμός επέκτασης των τραπεζικών πιστώσεων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (MXE) επιβραδύνθηκε το πρώτο τετράμηνο του 2022 και οι καταθέσεις τους υποχώρησαν από τα πολύ υψηλά επίπεδα των τελευταίων μηνών, χωρίς να επηρεάζεται η υψηλή ρευστότητα της οικονομίας. Η προαναγγελλείσα μεταβολή της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ προς πιο περιοριστική κατεύθυνση, προκειμένου να ανασχεθούν οι πληθωριστικές πιέσεις (με μια πρώτη αύξηση επιτοκίων να επίκειται τον Ιούλιο), θα οδηγήσει σε άνοδο των εγχώριων τραπεζικών επιτοκίων.

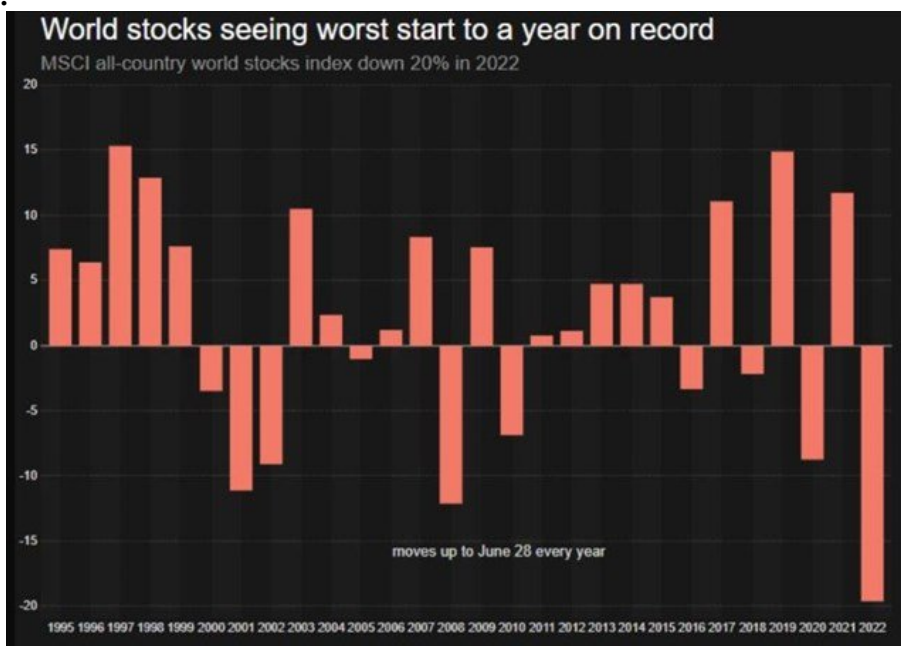
Κάηκαν 13 τρισ. δολάρια στην αγορά μετοχών - Το πιο επώδυνο εξάμηνο από το... 1788 για τα treasuries

Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η «τέλεια καταγίδα». Μόνο που αυτό που έζησαν οι αγορές το πρώτο εξάμηνο του 2022 ήταν κάτι πολύ χειρότερο, κάτι ακόμη πιο σαρωτικό. 13 τρισ. δολάρια έγιναν στάχτη στις αγορές μετοχών, ενώ ισχυρότατοι ήταν οι τριγμοί στις αγορές ομολόγων και κρυπτονομισμάτων. Ο δείκτης φόβου (VIX) απογειώθηκε 64,7%. Γιατί αυτό που έζησε η ανθρωπότητα και η πραγματική οικονομία ήταν εφιαλτικό. Ένας πόλεμος διαρκείας με ατελείωτους βομβαρδισμούς, ισοπεδωμένες πόλεις, πυρηνικές απειλές και χιλιάδες νεκρούς στην καρδιά της Ευρώπης. Και ένας σκληρός οικονομικός πόλεμος κυρώσεων και αντιποίνων που έβαλε φωτιά στις τιμές ενέργειας και στους προϋπολογισμούς κυβερνήσεων, επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Όλα αυτά σε έναν κόσμο που ακόμη πάλευε με την πανδημία της Covid-19 και τα βαριά συμπτώματα των lockdowns στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Όπως γράφει η Νατάσα Στασινού στην Ναυτεμπορική:

Ύστερα από δύο χρόνια χάους λόγω της Covid-19, οι επενδυτές είχαν ελπίδες για ουσιαστική ανάκαμψη των οικονομιών και επιστροφή των αγορών σε μία κάποια «κανονικότητα». Έχοντας πάθει και μάθει, περίμεναν βέβαια και προσωρινές αναταράξεις ή δυσάρεστες εκπλήξεις. Γνώριζαν άλλωστε ότι ο πληθωρισμός ακολουθεί από τα τέλη του 2021 την ανιούσα και πως έχει φτάσει η ώρα οι κεντρικές τράπεζες θα σημάνουν – με σταδιακά βήματα – το τέλος της εποχής του φθηνού χρήματος. Αλλά σε καμία περίπτωση δεν ήταν προετοιμασμένοι για όλα αυτά που ήρθαν – ειδικά στο δεύτερο τρίμηνο του έτους.

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στα τέλη Φεβρουαρίου ήταν ένας παράγοντας που λειτούργησε ως «βόμβα διασποράς» και πυροδότησε μία αιμορραγία χωρίς προηγούμενο. Για τον παγκόσμιο δείκτη μετοχών MSCI World Stocks ήταν το χειρότερο πρώτο εξάμηνο από τη δημιουργία του, το 1990. Η πτώση της τάξης του 20% ήταν κατά πολύ μεγαλύτερη από εκείνη του πρώτου εξαμήνου του 2001 και του 2002, όταν τα πάντα βρίσκονταν στη σκιά της τρομοκρατίας, του 2008 όταν η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση βύθιζε την παγκόσμια οικονομία σε ύφεση. Οι ρευστοποιήσεις ήταν πιο επώδυνες από εκείνες του 2010, όταν η κρίση χρέους χτυπούσε την πόρτα της Ευρωζώνης, ή του 2020, όταν ο νέος κορωνοϊός κατέφθασε για να ανατρέψει τα πάντα στη ζωή μας.

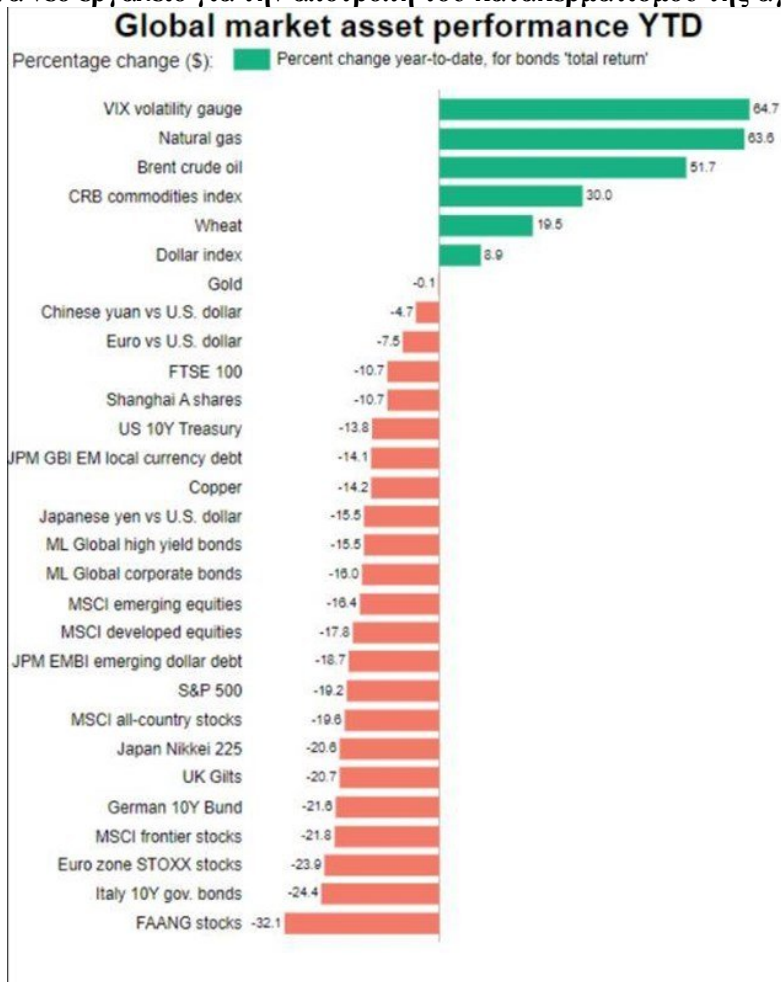
Πηγή: Reuters Eikon

Στην Ευρώπη ο δείκτης Stoxx 600 είχε απώλειες 11% το δεύτερο τρίμηνο και έχει υποχωρήσει 17% από τις αρχές του έτους. Μάλιστα για τον δείκτη της Ευρωζώνης Eurozone Stoxx Index οι απώλειες στο εξάμηνο φτάνουν στο 23%. Εξίσου ζοφερή η εικόνα στις ΗΠΑ με πτώση 12% στο τρίμηνο και 15% στο εξάμηνο για τον Dow Jones. Ο S&P 500, που είναι και ο πλέον αντιπροσωπευτικός δείκτης της αμερικανικής αγοράς, ύστερα από βουτιά 17% στο δεύτερο τρίμηνο, παρουσιάζει απώλειες 20% από τις αρχές του έτους. Οι πρωταγωνίστριες των προηγούμενων ετών FAANG (Facebook, Apple, Amazon, Netflix και Google) έχασαν το 32% της αξίας τους.

Συνέχεια...

Σφυροκόπημα στα ομόλογα

Ανηλεές ήταν σφυροκόπημα και για τα ομόλογα, με το sell off να εντείνεται όσο γινόταν πιο φανερό ότι ο υψηλός πληθωρισμός ήρθε για να μείνει και οι επιτοκιακές αυξήσεις θα είναι πολύ μεγαλύτερες από ό,τι αρχικά υπολογιζόταν. Για να αντιληφθεί κανείς το μέγεθος των πιέσεων στην αγορά, για τα αμερικανικά 10ετή κρατικά ομόλογα (treasuries) το πρώτο εξάμηνο του 2022 ήταν σύμφωνα με το Reuters το χειρότερο από το... 1788! Απώλειες της τάξης του 22% για τα γερμανικά ομόλογα και 25% για τα ιταλικά ομόλογα, που όπως και τα ελληνικά είδαν μέσα στον Ιούνιο τις αποδόσεις του να απογειώνονται, για να έρθει τελικά η παρέμβαση της ΕΚΤ που ανακοίνωσε ένα νέο εργαλείο για την αποτροπή του κατακερματισμού της αγοράς.

Πηγή: Reuters Eikon

Εφιάλτης στον δρόμο με τα cryptos

Ακατάσχετη αιμορραγία και στην αγορά κρυπτονομισμάτων. Το Bitcoin το διάστημα Απριλίου - Ιουνίου καταγράφει πτώση 56% - τη μεγαλύτερη από το τρίτο τρίμηνο του 2011, όταν ήταν ακόμη στα πρώτα βήματά του. Μέσα σε αυτή την δεκαετία έχει βιώσει θεαματικές κούρσες και απότομες βουτιές, αλλά συνολικά έχει δει την αξία του να αυξάνεται σε επίπεδα, που πολλοί αμφισβητούν εάν είναι ρεαλιστικά. Τώρα το κλίμα αβεβαιότητας και αποστροφής από το ρίσκο αποκαλύπτει ότι οι βάσεις του εξακολουθούν να μην είναι πολύ γερές. Κυμαίνεται πλέον κάτω από τα 20.000 δολάρια, πολύ μακριά από το ιστορικό ρεκόρ των 69.000 δολαρίων που είχε καταγραφεί μόλις τον περασμένο Νοέμβριο.

«Φωτιά» στις τιμές της ενέργειας

Και ενώ οι υπόλοιπες αγορές βίωναν έναν κατήφορο χωρίς τέλος, εκείνη των εμπορευμάτων κάλαζε με «οδηγό» την ενέργεια. Ο δείκτης CRB Commodities έχει ενισχυθεί 30% από τις αρχές του έτους. Το φυσικό αέριο έχει δει την τιμή του να ενισχύεται 63,6% σε αυτό το διάστημα, το μπρεντ καταγράφει κέρδη περίπου 52% και το κόστος του σιταριού έχει αυξηθεί κατά σχεδόν 20%. Ήταν το πιο δυναμικό ράλι για τα εμπορεύματα από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Πηγή: Ναυτεμπορική

Οι αποδόσεις των μετοχών του FTSE 25 τον Ιούνιο & Το πρώτο εξάμηνο του 2022

Μετοχή	Απόδοση Ιουνίου 2022	Απόδοση 1Η 2022
ΒΙΟ	-14,76%	-27,02%
ΤΙΤΣ	-9,21%	-15,99%
ΕΕΕ	2,31%	-31,10%
ΟΤΕ	-6,33%	1,91%
ΑΡΑΙΓ	-6,40%	-1,04%
ΤΕΝΕΡΓ	-4,61%	26,36%
ΑΔΜΗΕ	-18,33%	-22,90%
ΣΑΡ	-9,47%	-25,84%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,42%	32,26%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	-7,00%	-2,21%
ΜΥΤΙΛ	-15,66%	-7,47%
ΛΑΜΔΑ	-12,09%	-18,90%
ΕΛΧΑ	-19,02%	-28,65%
ΑΛΦΑ	-15,53%	-22,75%
ΜΠΕΛΑ	-10,29%	10,00%
ΕΤΕ	-20,32%	-3,72%
ΠΕΙΡ	-20,58%	-27,35%
ΕΥΡΩΒ	-19,12%	-5,41%
ΕΛΠΕ	-5,29%	0,80%
ΚΟΥΕΣ	-14,17%	-31,16%
ΕΥΔΑΠ	0,70%	-8,45%
ΟΠΑΠ	-1,73%	9,46%
ΜΟΗ	7,82%	28,36%
ΔΕΗ	-14,30%	-44,20%
ΟΛΠ	-6,24%	-11,03%
ΓΔ	-9,01%	-9,28%
FTSE 25	-9,93%	-9,60%
Τραπεζικός Δείκτης	-18,60%	-13,42%